

ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Απαιτείται ενιαίος σχεδιασμός και ένα δισεκατομμύριο ευρώ

Η αναγκαιότητα να υπάρξει επιτέλους ένας ενιαίος και ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την αντιπλημμυρική προστασία της Αττικής, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και με την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων, αναδείχτηκε κατά τη διάρκεια της Ημερίδας που διοργάνωσε το ΤΕΕ με θέμα «Αντιπλημμυρική Προστασία Αττικής» και που αποδείχτηκε εξαιρετικά επίκαιρη λόγω των πλημμυρικών φαινομένων που έζησαν αρκετές περιοχές του Λεκανοπεδίου τις επόμενες μέρες.

Όπως τόνισε χαρακτηριστικά ο πρόεδρος του ΤΕΕ κ. Γιάννης Αλαβάνος, τα προηγούμενα χρόνια δαπανήθηκαν σημαντικές πιστώσεις για αντιπλημμυρικά έργα, παρόλα αυτά τα προβλήματα πλημμυρικών φαινομένων στην Αττική εξακολουθούν να υφίστανται, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις μετατέθηκαν χωρικά από τη μια περιοχή στην άλλη. Και αυτό εξαιτίας της έλλειψης ενός ενιαίου σχεδιασμού, ο οποίος θα καθορίσει τη χρονική διαδοχή των έργων που πρέπει να εκτελεστούν.

Αίσθηση προκάλεσε η παρέμβαση του καθ' ύλην αρμόδιου υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ. Θεμιστοκλή Ξανθόπουλου, ο οποίος ανακοίνωσε ότι το υπουργείο ξεκινά την κατάρτιση του πλαισίου σχεδιασμού και κάλεσε τους ομιλητές της Ημερίδας να συμβάλουν με τις προτάσεις τους στον προγραμματισμό και την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων για τα επόμενα χρόνια. Ο κύριος υφυπουργός επισήμανε ότι για την ολοκλήρωση της αντιπλημμυρικής προστασίας της Αττικής απαιτείται να γίνει ένα δεύτερο άλμα, όσον αφορά τα έργα και τις παρεμβάσεις, το κόστος των οποίων προσδιόρισε στο ένα δισεκατομμύριο ευρώ, παραδέχτηκε, ωστόσο, ότι οι αναγκαίες προς τούτο πιστώσεις δεν έχουν εξασφαλιστεί, χρησιμοποιώντας το γνωστό αρχαίο ρητό «δει δη χρημάτων»...

30 χρόνια προτάσεις

50 χρόνια áλυτο το πρόβλημα

Στην πλούσια συζήτηση που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια της Ημερίδας αναδείχτηκαν οι αιτίες των πλημμυρικών φαινομένων στην Αττική και διατυπώθηκαν σημαντικές προτάσεις για την υλοποίηση ενός ενιαίου σχεδιασμού έργων και παρεμβάσεων που πρέπει να υπάρξουν για την επίλυση του προβλήματος. Προτάσεις που το ΤΕΕ υποβάλλει συνεχώς τα τελευταία τουλάχιστον τριάντα χρόνια, αλλά, δυστυχώς, «φωνή βιοώντος εν τη ερήμω» εκ μέρους της πολιτείας.

Παίρνοντας το λόγο ο πρόεδρος του ΤΕΕ κ. Γιάννης Αλαβάνος επισήμανε ότι σε όλη τη διάρκεια των τελευτίων πενήντα χρόνων, οι πλημμύρες στην Αττική έχουν πάρει τη μορφή ενδημικού φαινομένου με συχνές και ανυπολόγιστες ζημιές. Σαν σήμερα, πριν είκοσι επτά χρόνια, στις 2 Νοεμβρίου του 1977 – υπενθύμισε - η Αθήνα, ο Πειραιάς και κυρίως οι δυτικοί δήμοι της Αττικής, βίωναν μια απ' τις χειρότερες μεταπολεμικές πλημμύρες, στη διάρκεια των οποίων έκασαν τη ζώη τους τριάντα έξι άνθρωποι. Δεν ήταν, όμως, η μόνη φονική πλημμύρα. Είχαν προηγηθεί εκείνες του 1961 και του 1973, κι ακολούθησαν εκείνες του 1994.

Πολύ ωντας, απ' τα μέσα της δεκαετίας του '70, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας- επισήμανε ο κ. Γ. Αλαβάνος - χαρακτήρισε την ελληνική πρωτεύουσα «ανοχύρωτη πόλη» ως προς την αντιπλημμυρική της προστασία.

Επισήμανε με επιστημονικές εκθέσεις, πραγματογνωμοσύνες και αλλεπάλληλες Ημερίδες, την αναγκαιότητα ενός συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού και ταυτόχρονα μιας συστηματικής υλοποίησης έργων, σε μια συστηματικά ελεγχόμενη

επέκταση της πόλης.

Κι αυτό γιατί; Απ' τη μια, τα αντιπλημμυρικά έργα είναι και δύσκολα και μεγάλου κόστους, απ' την άλλη, η ανεξέλεγκτη επέκταση της πόλης ως προς την επιφάνεια, αλλά και το ύψος, ακυρώνει τα αντιπλημμυρικά έργα που γίνονται.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τα τελευταία δέκα χρόνια, κι αφού καταγράφηκαν μερικές ακόμα καταστροφικές πλημμύρες στην Αττική, δαπανήθηκαν σημαντικές πιστώσεις, περίπου 725 εκατομμύρια ευρώ, για αντιπλημμυρικά έργα.

Όμως, το πλημμυρικό φαινόμενο εξακολουθεί να επαναλαμβάνεται με συχνότητα και πάντα προκαλώντας σημαντικές ζημιές και πολλές δυσλειτουργίες σε ολόκληρη την πόλη.

Στη συνέχεια, ο πρόεδρος του ΤΕΕ στάθηκε σε ορισμένα επιμέρους ζητήματα, που τεκμηρώνουν την άποψη ότι απαιτείται ένας συνολικός στρατηγικός σχεδιασμός και ένα σαφές χρονοδιάγραμμα χρηματοδότησης και εκτέλεσης αντιπλημμυρικών έργων, έτσι ώστε να απαλλάξουμε την ελληνική πρωτεύουσα από το χρόνιο αυτό μείζον πρόβλημα.

Κοινή διαπίστωση είναι - τόνισε - ότι με τα αντι-

πλημμυρικά έργα, σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα έργα που εκτελούνται, αντιπλημμυρικά έργα που εκτελέσθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, δεν κατορθώσαμε να αντιμετωπίσουμε κατά τρόπο αποτελεσματικό, το πλημμυρικό πρόβλημα της πρωτεύουσας.

Μετάθεση προβλημάτων

Το μεταθέσαμε χωρικά, απ' τη μια στην άλλη περιοχή, στις περισσότερες περιπτώσεις ή δίνοντας κάποια λύση σ' ένα σημείο της Αττικής, δημιουργήσαμε προϋποθέσεις πλημμύρας σε άλλη. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των πλέον πρόσφατων αντιπλημμυρικών έργων.

Στη συνέχεια, ο κ. Γ. Αλαβάνος δήλωσε ότι η λογική που πολλές φορές επικράτησε τα προηγούμενα χρόνια και ήθελε τα αντιπλημμυρικά έργα να ξεκινούν ανάντη των τελικών αποδεκτών, αντί του ορθού κατάντη, ακυρώνει στην πράξη την προστασία της πόλης και του πληθυσμού και είναι προφανές ότι πρέπει να αναθεωρήσουμε ουσιαστικά πλέον αυτή τη στάση μας.

Προβλέψεις που έχουν ξεπεραστεί

Επίσης ο κ. Γ. Αλαβάνος ανάφερε πως μια σειρά από αντιπλημμυρικά έργα που κατασκευάστηκαν στην πρωτεύουσα πριν από είκοσι πέντε, τριάντα χρόνια, στην πράξη έχουν σήμερα ακυρωθεί ή έχουν περιορισμένη ικανότητα αντιμετώπισης του προβλήματος. Κι αυτό γιατί, ενώ μελετήθηκαν και κατασκευάστηκαν για παροχές πεντηκονταετίας, άρα με επάρκεια, η αλόγιστη επέκταση της πόλης κατέστησε τα έργα αυτά ανεπαρκή, ακόμα και για παροχές εικοσαετίας.

Οφείλουμε να επισημάνουμε και να συνειδητοποίησουμε – είπε – ότι έως πρότινος, τα αντιπλημμυρικά έργα στην Αττική γινόντουσαν με μελέτες, προβλέψεις και φυσικά τεχνικές προδιαγραφές περιόδου 1960 – 1980.

Ακόμα δυσμενέστερη είναι η εικόνα που πα-

ρουσιάζουν τα έργα που κατασκευάστηκαν την περίοδο μετά το 1950, καθώς οι μελέτες τους βασίστηκαν σε στατιστικά και άλλα δεδομένα της δεκαετίας του 1930. Και σε μελέτες του 1934.

Το υπάρχον δίκτυο αντιπλημμυρικών έργων, χρειάζεται να αναβαθμιστεί ή να συνδυαστεί με νέα έργα, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις της ελληνικής πρωτεύουσας.

Όμως, αυτή η αναβάθμιση και φυσικά όλα τα νέα έργα, πρέπει να υπόκεινται πλέον σε ένα σύγχρονο και αξιόπιστο σύστημα μέτρησης βροχών, παροχών υδατορεμάτων, έγκυρων υδρολογικών, γεωλογικών, εδαφοτεχνικών, σεισμολογικών χαρτογραφικών στοιχείων. Η απουσία ενός επιστημονικά αποδεκτού σύστηματος οδηγεί αναπόφευκτα σε λανθασμένες παραδοχές τους μελετητές.

Συνακόλουθο, κατά μια ευρύτερη θεώρηση – επισήμανε στη συνέχεια - είναι και το πρόβλημα των ρεμάτων που αλόγιστα έχουν μπαζωθεί, είτε με υποκατάστασή τους από κλειστούς αγωγούς είτε όχι, έχουν οικοπεδοποιηθεί ή και έχουν μετατραπεί σε δρόμους. Η εξαφάνιση, αντί της σαφούς οριοθέτησης των ρεμάτων, που η φύση δημιούργησε σε διάστημα αιώνων και λειπούργησαν ως αντιπλημμυρικά έργα, είναι ένα από τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά εγκλήματα που έχουν συντελεστεί και συνεχίζουν δυστυχώς, στην Αττική.

Η συνόπτητα των πλημμυρικών φαινομένων στην Αττική επιπενέται και από το γεγονός της ραγδαίας επέκτασης της αστικοποίησής της, δίκως μελέτη και δίκως κατασκευή των βασικών έργων υποδομής, κυρίως των αντιπλημμυρικών έργων. Είναι ενδεικτικό ότι η μέση τιμή του συντελεστή απορροής κυμαίνεται μεταξύ 0,25 και 0,30 για εξωαστικές λεκάνες και από 0,90 έως 0,95 για πικνά δομημένες αστικές λεκάνες. Δηλαδή τριπλάσια η ταχύτητα απορροής.

Δεν θα πρέπει να προβλέπεται επέκταση των σχεδίων πόλης, χωρίς προηγούμενα να έχουν μελετηθεί και ενταχθεί στο συνεχώς επικαιροποιούμενο συνολικό σχέδιο τα αντιπλημμυρικά έργα, κατέληξε ο κ. Γ. Αλαβάνος.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

Η εμφάνιση πλημμύρας σε αστικό σύστημα, είναι αποτέλεσμα συνδυασμένης δράσης δύο γενικών παραγόντων, τόνισε ο κ. Κωνσταντίνος Σαββίδης, πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής της Ημερίδας. Ο ένας αναφέρεται στο φυσικό φαινόμενο της βροχόπτωσης. Μέογς ή υψηλής

έντασης και διάρκειας. Ο άλλος αναφέρεται στα χαρακτηριστικά του χώρου υποδοχής και του συστήματος μεταφοράς των υδατίνων μαζών, προφανώς σε προβλεπόμενους, ενδιάμεσους και τελικούς αποδέκτες.

Είναι φανερό ότι ο δεύτερος παράγων έχει έντονη την κοινωνική διάσταση και είναι ο βασικός υπεύθυνος του φαινομένου.

Ο σχεδιασμός των τοπικών δικτύων τώρα των όμβριων – επισήμανε σε άλλο σημείο - μελετάται, σχεδιάζεται και κατασκευάζεται, για να αντιμετωπίζει βροχές με συχνότητες επαναφοράς πέντε έτη και σπανιότερα δέκα έτη. Σε περιπτώσεις εντονότερων φαινομένων βροχόπτωσης, το τριτεύον και δευτερεύον σύστημα αδυνατεί να παροχετεύσει τις πλημμυρικές παροχές. Και ορθώς αδυνατεί.

Η κατασκευή δικτύων αποχέτευσης, τα οποία θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν βροχοπτώσεις με συχνότητα επαναφοράς είκοσι ή πενήντα ή και παραπάνω έτη, απαιτεί δαπάνες που ζεπερνούν τις δυνατότητες του ελληνικού κράτους, αλλά και οποιουδήποτε κράτους.

Πρέπει λοιπόν να καταλάβουμε όλοι και κυρίως οι εισαγγελείς των παραθύρων της τηλεόρασης, ότι όταν έχουμε ασυνήθη περιστατικά βροχόπτωσης, θα βρέχουμε τα πόδια μας.

Από την άλλη πλευρά βεβαίως, οι κύριοι αποδέκτες όμβριων, όπως ο Κηφισός, ο Ιλισός και τα άλλα ρέματα της Αττικής, θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν ακριαία καιρικά φαινόμενα και να μη θρηνούμε ανθρώπινες ζωές, αλλά

ΕΡΓΑ ΥΠΟ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 2004

- ✓ Αντιπλημμυρικά έργα Ε.Ο. Αθηνών - Κορίνθου στην περιοχή της Χαλυβουργίκης, προϋπολογισμού 3.500.000?
- ✓ Ολοκλήρωση διευθέτησης ρέματος Χαϊδαρίου, προϋπολογισμού 2.600.000?
- ✓ Ολοκλήρωση υφιστάμενου συλλεκτήρα ομβρίων στην οδό Ελευθερίας του Δήμου Μοσχάτου - Καλλιθέας - Ν. Σμύρνης, προϋπολογισμού 13.900.000?
- ✓ Επέκταση δικτύου ομβρίων στους Δήμους Ηλιούπολης, Π. Ψυχικού και Γέρακα, προϋπολογισμού 1.750.000€
- ✓ Νέος παραλιακός συλλεκτήρας ομβρίων Μοσχάτου - Καλλιθέας και ολοκλήρωση των αντιπλημμυρικών καναλιών στη θέση της υψηλής παραλιακής Λεωφ. Ποσειδώνος.
- ✓ Διευθέτηση του κατάντη τμήματος Ερασίνου
- ✓ Διευθέτηση ρέματος Χαλανδρίου - Διευθέτηση ρέματος Αγίου Αντωνίου στα Βριλήσσια
- ✓ Διευθέτηση ρέματος Εσχατίας στην οδό Φλέβας και άρση της στένωσης ανάτι της εκβολής στον Κηφισό
- ✓ Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στους Δήμους Ν. Ερυθραίας, Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Ταύρου, Μοσχάτου, Αγίας Παρασκευής, Σαλαμίνας και Παλουκίων της Νήσου Σαλαμίνας, Αχαρνών και Αλίμου.
- ✓ Αντιπλημμυρικά έργα κατά μήκος της Δυτικής Περιμέτρου του Α/Δ Ελ. Βενιζέλος και στην περιοχή του πρώην Α/Δ Ελληνικού.
- ✓ Συμπληρωματικές εργασίες στο χείμαρρο Σαρανταπόταμου και τέλος
- ✓ Συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων Αττικής.

και να μην έχουμε τεράστιες υλικές ζημιές.

Θα επισημάνουμε βέβαια, το μεταβαλλόμενο τοπίο του λεκανοπεδίου και της Αττικής γενικότερα, με κίνητρο τη μετατροπή αγροτικής και δασικής γης ή και δάσους ακόμη, σε οικιστική. Αποτελεί αυτό την κύρια και βασική ταυτόχρονα αιτία.

Βεβαίως οι μηχανικοί – επισήμανε σε άλλο σημείο ο κ. Κ. Σαββίδης - γνωρίζουμε ότι κάθε τεχνικό έργο έχει τρεις παραμέτρους. Που είναι ταυτόχρονα και όρια. Ένα επιστημοτεχνικό, ένα οικονομικό και ένα διοικητικό – οργανωτικό. Τα καθιερωμένα αντιπλημμυρικά έργα είναι εξαιρετικά ιδιότυπα.

Πρέπει να αποδώσουμε τη μέγιστη δυναμικότητα για την οποία έχουν σχεδιαστεί σε αρκετά αραιά χρονικά διαστήματα και ταυτόχρονα να αντιμετωπίσουμε υψηλό κίνδυνο, χαμηλής όμως πιθανότητας για δεδομένο χρονικό διάστημα.

Επομένων δεν είναι ελκυστικά για το πολιτικό σύστημα. Ούτε συμβατά με το χαρακτήρα της πολιτικής διαμεσολάβησης. Αυτό είναι κατανοητό σε όλους μας.

ΕΡΓΑ Α' ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

- ✓ Νέος παραλιακός συλλεκτήρας ομβρίων Μοσχάτου - Καλλιθέας και ολοκλήρωση των αντιπλημμυρικών καναλιών στη θέση της υψηλής παραλιακής Λεωφ. Ποσειδώνος.
- ✓ Διευθέτηση του κατάντη τμήματος Ερασίνου
- ✓ Διευθέτηση ρέματος Χαλανδρίου - Διευθέτηση ρέματος Αγίου Αντωνίου στα Βριλήσσια
- ✓ Διευθέτηση ρέματος Εσχατίας στην οδό Φλέβας και άρση της στένωσης ανάτι της εκβολής στον Κηφισό
- ✓ Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στους Δήμους Ν. Ερυθραίας, Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Ταύρου, Μοσχάτου, Αγίας Παρασκευής, Σαλαμίνας και Παλουκίων της Νήσου Σαλαμίνας, Αχαρνών και Αλίμου.
- ✓ Αντιπλημμυρικά έργα κατά μήκος της Δυτικής Περιμέτρου του Α/Δ Ελ. Βενιζέλος και στην περιοχή του πρώην Α/Δ Ελληνικού.
- ✓ Συμπληρωματικές εργασίες στο χείμαρρο Σαρανταπόταμου και τέλος
- ✓ Συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων Αττικής.

Δεν συγκαταλέγονται στα λεγόμενα έργα βιτρίνας, αμέσου αποδόσεως σε ψήφους. Η περιορισμένη δάθεση πόρων για αντιπλημυρικά, δεν εξηγείται μόνο με την αναμφισβήτητη στενότητα των πόρων.

Κατηγορούμενοι επειδή εφάρμοσαν τις ...μελέτες!

Και με την ευκαιρία, και μια ειδηση κύριε υπουργέ, ανάφερε ο κ. Κ. Σαββίδης. Πρέπει εδώ να αναφέρουμε ότι επιπλέοντες βρέθηκαν οι υπαίτιοι των πλημμυρών. Είναι σαράντα πέντε συνάδελφοί μας μηχανικοί, εργοταξιάρχες των έργων του Κηφισού, και στελέχη του δημοσίου, και των κατασκευαστικών επιχειρήσεων, που κλήρθηκαν καταρχήν σε ανάκριση, με την κατηγορία ότι από πρόθεση, κατ' εξακολούθηση και με ενδεχόμενο δόλο, πρέβησαν σε εγκλήματα και τιμωρούνται από τον νόμο με στερητικές της ελευθερίας ποινές.

Δηλαδή, προξένησαν την πλημμύρα, λέει το κατηγορητήριο, έβαλαν σε κίνδυνο ξένα πράγματα, που τον γνώριζαν αυτό και το αποδέχθηκαν ότι θα το κάνουν. Δηλαδή, επειδή εφάρμοσαν τις εγκεκριμένες μελέτες, τις οδηγίες των κρατικών υπηρεσιών, των πολιτικών προϊσταμένων τους και επειδή επιχείρησαν να αντιμετωπίσουν τις αδυναμίες, τις πράξεις ή τις παραλείψεις όλων των παραπάνω. Αφέθηκαν βέβαια ελεύθεροι, με περιο-

ριστικούς όρους, Φαντάζομαι ως διαπλεκόμενοι με τα ασυνήθη καιρικά φαινόμενα. Ή, ως εγκληματίες του κοινού Ποινικού Δικαίου.

Η απουσία ενός συστήματος Διοίκησης διαχείρισης του αστικού και του φυσικού περιβάλλοντος του λεκανοπέδου, της Αττικής και όλων των περιοχών της χώρας, είναι περισσότερο από εμφανής στην περιοχή που συζητάμε τώρα, τόνισε σε άλλο σημείο ο κ. Κ. Σαββίδης, ενώ ανέφερε ότι παρά τα αντιπλημυρικά έργα που έχουν εκτελεστεί, οι αριθμοί παραμένουν αδυσώπητοι: Από τα 120 χιλιόμετρα διαθέσιμων βασικών ανοικτών ρεμάτων, έχει διευθετηθεί περίπου το 55%, αν δεν κάνω λάθος. Και από τα 3.000 χιλιόμετρα απαιτούμενων αγωγών όμβριων, έχει κατασκευαστεί ένα 60% περίπου.

Σε ότι αφορά το ύψος των πόρων, έχει λεχθεί επανειλημμένα ότι θα θέλαμε ακόμη περίπου 750 εκατομμύρια ευρώ, σε σημερινές τιμές, για να κατασκεύασουμε τα υπόλοιπα έργα, στα οποία αναφέρεται και η εισήγηση του κυρίου Κίτου από το υπουργείο.

ΕΡΓΑ Γ' ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

- ✓ Διευθέτηση ρέματος Πικροδάφνης
- ✓ Ολοκλήρωση διευθέτησης ρέματος Ερασίνου
- ✓ Διευθέτηση του Ιλισού στα ανάτη τημήματά του
- ✓ Διευθέτηση ρέματος Προφ. Δανιήλ κατάντη του ΚΑΑ μέχρι και το έργο συμβολής εκτροπής Κυκλοβόρου/Ιλισού/Προφ. Δανιήλ στον Κηφισό
- ✓ Διευθέτηση ρέματος Ποδονίφτη από Χαλκίδος έως Ερατινής
- ✓ Διευθέτηση του ρέματος Αγ. Ιωάννου και εκτροπή προς τον Σαρανταπόταμο
- ✓ Κατασκευή αγωγών ομβρίων σε διάφορους Δήμους Αττικής και τέλος
- ✓ Ανανέωση στάσιμων υδάτων Κηφισού, Ιλισού και αντιπλημυρικών έργων Μοσχάτου – Καλλιθέας.

Μόνο που θα ήθελα, ή οι εισηγητές του υπουργείου ή ο υπουργός, να μας πουν, αυτά τα έργα, τα οποία ορθώς προβλέπονται στην εισήγηση των στελεχών του υπουργείου και τα ποσά αυτά, σε ποιο εύρος χρόνου θα διατεθούν και με ποια προτεραιότητα και αν έχουν εξευρεθεί οι πόροι.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Δυστυχώς, σε μία εποχή όπου έχουν πάψει να κυριαρχούν οι ορθολογισμοί των μηχανικών, και επικρατεί η προσεγγιστική ελαφρότητα των οικονομολόγων, - το λέω ευθέως -, τα πράγματα μπερδεύονται, επισήμανε κηρύσσοντας την έναρξη της Ημερίδας ο υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Θεμιστοκλής Ξανθόπουλος και συνέχισε:

Έτσι, το 1999, είπαμε να μπει η ΕΥΔΑΠ στην αγορά, να γίνει Α.Ε., και της αφαιρέσαμε το φυσικό της αντικείμενο, που είναι τα όμβρια ύδατα. Και το οποίο είχε δουλέψει και είχε στοιχηθεί και ζυγιστεί και το έκανε σχετικά καλά τα τελευταία πενήντα, εκατό χρόνια.

Και να το πάρει ποιος; Το ΥΠΕΧΩΔΕ. Χωρίς να έχει την αναγκαία υποδομή για κάτι τέτοιο. Με αποτέλεσμα να γίνεται μια απίστευτη ιστορία. Εμείς δίνουμε χρήματα στην ΕΥΔΑΠ, η ΕΥΔΑΠ τα εκκωφαίει στους δήμους, οι δήμοι κάνουν τα έργα.

Δηλαδή, είναι πραγματικά μία κατάσταση ολίγον παρανοϊκή, ενόψει κάποιας ασαφούς οικονομίστικης ανάγκης. Σ' αυτό είναι υπεύθυνες όλες οι κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων, από πλευράς πολιτικής. Δεν είναι μόνον η προηγούμενη κυβέρνηση. Για να είμαστε αντικειμενικοί. Όλοι κάνουν το ίδιο οικονομικό λάθος. Κατά την άποψή μου.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Ξεχνάμε δηλαδή την ουσία του πράγματος, και ενόψει ενός ασαφούς οικονομικού στόχου, καταστρέφουμε δομές που έχουν μάθει να λειτουργούν.

Για το λόγο αυτό, μεταφέροντας και τον καιρισμό του υπουργού, του κ. Σουφλιά, του υφυπουργού του κ. Καλογιάννη, και των δύο Γενικών Γραμματέων, επίσης μηχανικών, σας λέω ότι ξανασκεπτόμαστε και το νομικό πλαίσιο αυτής της Ιστορίας στο προσεχές μέλλον. Μήπως το ξαναφτιάξουμε σωστά. Διότι σήμερα πραγματικά μας οδηγεί σε προφανή αδιεξόδα. Και σε έλλειψη ευθύνης συγκεκριμένης.

Και βέβαια, με τα νέα δεδομένα, τα νέα αντιπλημυρικά δεδομένα, όλοι οι εκλεκτοί μελετητές

που είναι παρόντες, καλούνται να βοηθήσουν στην ακριβέστερη προσέγγιση ενός γενικού σχεδιασμού για τα αντιπλημψικά έργα, στο αστικό και περιαστικό μας περιβάλλον.

Δηλαδή, ποιες είναι σήμερα οι πραγματικές συνθήκες απορροής, και τι πρέπει να γίνει κατά σειρά προτεραιότητας, έξω από μικροπολιτικές σκοπιμότητες και πιέσεις ευκαιριακές, μετά από κάθε πλημμύρα, έτσι ώστε να μπουν τα πράγματα σε μία ιεραρχημένη τάξη.

Τίθεται ένα ερώτημα, επισήμανε

ο κ. Θ. Ξανθόπουλος: Πόσα επόμενα χρόνια; Ποια χρήματα; Δυστυχώς εγώ δεν μπορώ να απαντήσω στο ερώτημα αυτό. Δεν ξέρω την απάντηση. Είμαι ένας ασήμαντος υφυπουργός, που αγωνίζεται μαζί σας για να πάρει κάποιες πιστώσεις γι' αυτά τα έργα. Άλλοι αποφασίζουν, δεν αποφασίζω εγώ. Γι' αυτό ζητώ και τη δική σας πολύτιμη βοήθεια από τη σημερινή Ημερίδα. Δηλαδή πρέπει να πιέσουμε όλοι, έτσι ώστε να αλλάξουν κάποιες προτεραιότητες.

Να πω μία προφανή, κατά την άποψή μου, προτεραιότητα. Τα έργα υποδομής γενικότερα, όχι μόνο τα αντιπλημψικά, είναι προφανώς σημαντικότερα, από τις σπατάλες που γίνονταν και θα γίνονται για την αύξηση της επιχειρηματικότητας.

Δει, δη χρημάτων...

Αγαπητοί συνάδελφοι, και συναδέλφισσες – τόνισε σε άλλο σημείο ο κ. Θ. Ξανθόπουλος – θα αγωνιστώ όσο μπορώ με τις πολύ μικρές μου πολιτικές δυνάμεις, σχεδόν ασήμαντες, για να πετύχω αυτό που σήμερα εσείς θα σχεδιάσετε και το οποίο η ηγεσία του υπουργείου αυτή τη στιγμή, προχωρεί, τουλάχιστον από πλευράς σχεδιασμού. Το αν θα επιτύχει ή όχι, είναι όπως έλεγαν οι πρόγονοι «Θέμα χρημάτων», «δει, δη, χρημάτων, άνδρες Αθηναίοι». Και άνευ τουτών, τίποτα δεν γίνεται.

Ελπίζω να περάσει το μήνυμα ψηλότερα από μένα. Ο κ. Σουφλιάς αγωνίζεται γι' αυτό, σας το λέω, αλλά δεν είναι αυτός που αποφασίζει στα οικονομικά, και να μπορέσει πράγματι να υλοποιηθεί μέσα στα επόμενα λίγα χρόνια το δεύτερο άλμα, δηλαδή άλλο ένα δις ευρώ, για να πούμε ότι η

Αττική επιτέλους αποκτά μια υποδομή αντιπλημμυρικής προστασίας, ανάλογη της σύγχρονης πραγματικότητας, αλλά και των αναγκών των διαχρονικών του ελεύθερου δημοκρατικού πολίτη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ

Χαιρετίζοντας την Ημερίδα ο κ. Γιάννης Τσακλίδης, τέως υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ δήλωσε ότι τα προηγούμενα χρόνια έγιναν σημαντικές παρεμβάσεις και ότι για πρώτη φορά ξοδεύτηκαν

τόσα χρήματα. Συγκεκριμένα επισήμανε ότι μόνο το ΥΠΕΧΩΔΕ εκτέλεσε έργα 750 εκατ. Ευρώ, για 750 εκατομμύρια ευρώ, ενώ αν προσθέσουμε και έργα που έγιναν και από άλλους φορείς, ξεπερνάμε το 1 δισ. ευρώ, πάνω από 350 δισεκατομμύρια, τα τελευταία επτά, οκτώ χρόνια, για την αντιπλημψική προστασία της Αττικής. Είναι – τόνισε – σε σχέση με αυτά που γινόντουσαν στο παρελθόν, μία πάρα πολύ σημαντική, θετική μεταβολή.

Ασφαλώς – παραδέχτηκε – δεν φτάνουν τα έργα αυτά, δηλώνοντας ότι θα πρέπει για να εξαλειφθεί το πρόβλημα να διατεθούν τα επόμενα ισόποσα κονδύλια. Επίσης επισήμανε ότι όσα απομένουν να γίνουν θα πρέπει να απορρέουν από ένα συνολικό σχέδιο και πρόγραμμα, το συντονισμό των οποίων θα πρέπει να αναλάβει ένα και μόνο όργανο.

ΝΙΚΟΣ ΛΕΓΚΑΣ

Παίρνοντας το λόγο ο βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Νίκος Λέγκας απέδωσε τη συνχόντητα των πλημμυρικών φαινομένων στο γεγο-

νός ότι ενώ κάποτε το έδαφος απορροφούσε το 80% των νερών της βροχής και μόνο το 20% έφτανε στους τελικούς αποδέκτες, σήμερα έχει γίνει αντιστροφή, με συνέπεια το 80% να φτάνει στους τελικούς αποδέκτες. Επίσης επισήμανε ότι από τα 2.500 χιλιόμετρα των ρεμάτων της Αττικής, τα 500 χιλιόμετρα είναι καταπατημένα, μπαζωμένα ή εξαφανισμένα.

Δεν πρέπει να επαναλάβουμε τα λάθη και τις αβελτηρίες του παρελθόντος – τόνισε – και υπ' αυτήν την έννοια είμαστε σύμφωνοι ότι απαιτείται η ανάγκη σύνταξης ενός ενιαίου και επικαιροποιημένου σχεδιασμού αντιπλημψικής προστασίας και για το λεκανοπέδιο Αττικής, αλλά και για τα επικίνδυνα σημεία της περιφέρειας.

ΝΙΚΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ

Ο βουλευτής του ΚΚΕ κ. Νίκος Γκατζής υπογράμισε ότι το θέμα της αντιπλημψικής προστασίας είναι πρόβλημα βαθειά πολιτικό, επισημαίνοντας ότι την ευθύνη για το πρόβλημα έχουν οι μέχρι τώρα κυβερνήσεις που επέτρε-

ψαν την αλόγιστη επέκταση των πόλεων σε όφελος των κερδοσκόπων. Επισήμανε επίσης ότι είναι επιτακτική η ανάγκη λήψης σειράς μέτρων, όπως: Να καθοριστεί ένα εύλογο και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα κατασκευής των απαιτούμενων έργων, με ιδιαίτερη έμφαση στην ιεράρχηση τους και ταυτόχρονα να προωθηθούν μέτρα για τις δασοκαλύψεις, τις αναδασώσεις, την απαγόρευση επεκτάσεων των σχεδίων πόλης, την καθέρωση ορθολογικών κρήσεων γης, την προστασία των ρεμάτων κ.ά. Επίσης τόνισε ότι θα πρέπει να δεσμευτούν οι αναγκαίες πιστώσεις από τον προϋπολογισμό του 2005 και την ευθύνη υλοποίησης του συνολικού προγράμματος να έχει ένας και μόνο φορέας.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ

Ο βουλευτής του Συναποισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Θανάσης Λεβέντης, επισήμανε ως βασικό πρόβλημα τη συνεχίζομενη αλογιστή επέκταση των σχεδίων πόλης, χωρίς ταυτόχρονα να γίνονται τα έργα υποδομής, μεταξύ των

οποίων είναι τα αντιπλημμυρικά. Ως μία ακόμη αριά των πλημμυρικών φαινομένων χαρακτήρισε την έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού, την άναρχη και αυθαίρετη δόμηση, την αποψίλωση των δασών, τονίζοντας ότι για όλα αυτά υπάρχουν βασικές ευθύνες της πολιτείας, των κυβερνήσεων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των πολιτών. Χαρακτηριστικά ανέφερε ότι δύο μεγάλα νοσοκομεία της Αθήνας, το Γενικό Κρατικό και το «Σωτηρία» έχουν κτιστεί πάνω σε μπαζωμένα ρέματα. Τόνισε ότι δεν πρέπει επεκτείνονται οι πόλεις της Αττικής με ανεξέλεγκτο τρόπο, επισημαίνοντας ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να αποφασίσει αν θα αναλάβει αυτό το πολιτικό κόστος.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΟΥΡΗΣ

Ο Νομάρχης Ανατολικής Αττικής κ. Λεωνίδας Κουρής υπογράμμισε ότι από δεκαετία σε δεκαετία γίνονται λιγότερα από όσα χρειάζεται ώστε να εξασφαλιστεί η αντιπλημμυρική προστασία της Αττικής. Χαρακτήρισε δραματική την κατάσταση στην Ανατολική Αττική, όπου υπάρχουν τα 2/3 των ρευμάτων της ευρύτερης περιοχής της πρωτεύουσας, χωρίς να έχει γίνει έως σήμερα καμία σοβαρή παρέμβαση, παρά μόνο αποσπασματικά έργα από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Χαρακτήρισε, τέλος, την ημερίδα του ΤΕΕ ως καταλύτη, προκειμένου να υλοποιηθούν επιπέλους τα απαιτούμενα έργα.

ΤΟ ΥΠΕΧΩΔΕ

Μιλώντας στην ημερίδα ο Διευθυντής του ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Δ. Κίτσος βρίσκεται υπό διαμόρφωση το Στρατηγικό Σχέδιο του ΥΠΕΧΩΔΕ για την αντιπλημμυρική προστασία. Σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα για την υλοποίηση των έργων απαιτούνται συνολικά δαπάνες 682.050.000 ευρώ, εκ των οποίων 20.000.000 ευρώ θα διατεθούν για μελέτες.

Στην Ημερίδα μίλησαν ακόμη εκπρόσωποι και των άλλων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Αττικής, καθώς και εκπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Σημειώνουμε ότι όλες οι εξαιρετικού ενδιαφέροντος εισηγήσεις της Ημερίδας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ. ■